

Mottagare:

Mark- och miljödomstolen i Växjö

Överklagande av tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till täkt av berg på fastigheten Engaholm 1:1 i Alvesta kommun

Diarienum: 551-9381-17

Föreningen vill överklaga tillståndet enligt 9 kap. miljöbalken till täkt av berg på fastigheten Engaholm 1:1 i Alvesta kommun. Vi yrkar att inget tillstånd ges.

På tok för nära bebyggelse och friluftsområde

Täkten ligger inom 500 m från närmaste bostad och ca 1 km från närmaste tätortsbebyggelse, t.ex. boende vid Störjagårdsvägen. Vi anser att detta är för nära då boende rör sig omkring i omgivningarna.

Ett friluftsspår ”Spåningslandaleden” startar endast ca 400 m från täkten, in i ett av få äldre skogsbestånd som finns kvar i Östra Alvesta. Här är också en mindre parkering. Störningar (trafik, buller) från täkten kommer att påverka livsmiljön för boende och friluftsfolk.

Ökad trafik inom strandskyddat område

Ökad trafik på den väg som idag finns genom strandskyddat område är av sådan omfattning att det leder till ändrad användning av vägen. Detta kräver dispens vilket inte kan ges, eftersom bolaget inte kunnat visa att täkten innebär ett angeläget allmänt intresse.

Trafikfara och ökat buller

Trafiken på väg 707 och trafik genom Alvesta tätort kommer att öka. Från täkten kommer transport huvudsakligen med tung lastbil med släp, med kapacitet upp till 38 ton. Per arbetsdag uppskattas 60 st. (inklusive retur) passera genom Gemla och 15 st. genom Alvesta. Väg 707 är smal och kurvig och redan idag osäker för cyklister, vilket innebär att ökad tung trafik är särskilt olycklig för cyklister, men även andra fordon.

Ökad trafik i Gemla innebär både ökat buller (bostäder ligger intill vägen) och trafikfara, inte minst i området vid Gemlarondellen. I Alvesta övergår väg 707 till en smal väg, Växjövägen, som går nära hus och Sjölyckan, en vandringsled vid sjön Salen. Särskilt trafikfara föreligger vid rondellen vid kyrkan, där skolelever passerar dagligen. Vi menar att Trafikverkets undersökning inte är tillfyllest.

Trafikverkets beräkningar om ökad trafik vid täkten gjordes 2009 och vid Gemla 2014. Vi tycker att hänsyn skall tas till NTFs rapport som är av senare datum, mars 2019.

Förslag att förbättra trafiksituationen för transport av täktmaterial genom nya vägar är egentligen ingen lösning. Då kommer ny mark att tas i anspråk med nya problem. Att ta ny naturmark i anspråk är dålig hushållning med naturresurser. Att rusta upp befintliga vägar kostar stora pengar och leder till ökad trafik och ökat buller.

Elevens cyklar vid Prästängsskolan, mindre än 200 meter från tåkttransporterna vid rondellen.

Här cyklar eleverna ner för backen över järnvägsövergången och till...

... rondellen där tåkttransporterna skall passera.

Trång passage med boende på höger sida och friluftsområdet Sjölyckan till vänster.

Smal och svårpasserad passage (även för personbilar) vid infarten till Alvesta, Växjövägen.

Naturresurser

Sökanden har inte visat att en ny bergtäkt i Engaholm är nödvändigt. Flera bergtäkter med tillgängligt material finns redan i omgivningarna i Kronoberg som används av andra aktörer. Det framförs av sökanden att transportavstånd minskar till t.ex. Växjö, men det finns inga garantier för att material från täkten endast kommer att användas i närmiljön i framtiden.

Det framförs att området har material av särskilt hög kvalitet, något som också kan innebära långa transporter (om det är ovanligt). En ny bergtäkt är ett stort miljöingrepp och bör vägas mot material som finns i befintliga bergtäkter, mer återvinning och hushållning med naturresurser.

Natur

Såväl norr om (mot Spånen) som söder/väster om (mot Lillsjön) det berörda området är marken relativt oexploaterad så när som på skogsbruk. I närheten av det sökta täktområdet förekommer spillkråka, tjäder och orre (aktuella observationer finns på Artportalen). Spillkråka (rödlistad NT, nära hotad) har också noterats i själva täktområdet. Vid Lillsjön häckar knipa. Vattenfladdermus (*Myotis daubentoni*) påträffades 26 september 2019 vid Lillsjöns strand (se Artportalen). Den är upptagen på art- och habitatdirektivet för noggrant skydd (artskyddsförordningen 2007:845)

Hela skogsområdet, mellan västra Spånen och mot Lillsjön och Öpestorp har i landskapsperspektiv stort värde genom sin stora area, förekomsten av flera våtmarker och lång strandzon mot Spånen och Lillsjön. Strax norr om täktområdet ligger väg 707, och parallellt med den järnvägen. En eventuell bergtäkt kommer ytterligare att fragmentera skogsområdet för växter, djur och människor. Täktområdet måste dessutom stängas in, vilket blir ytterligare en barriär.

De gjorda naturinventeringarna är inte tillräckliga. Inventeringsområdet utgjordes av de tre småvattnen med kantzon, samt bäcken och dess kantzon. Området besöktes i fält endast vid ett tillfälle 2017-09-13. Bedömningarna grundar sig på slutsatser från fältbesöket och annan tillgänglig kunskap om området, inhämtade från Skogsdataportalen, länsstyrelsen i Kronobergs län samt Artportalen.

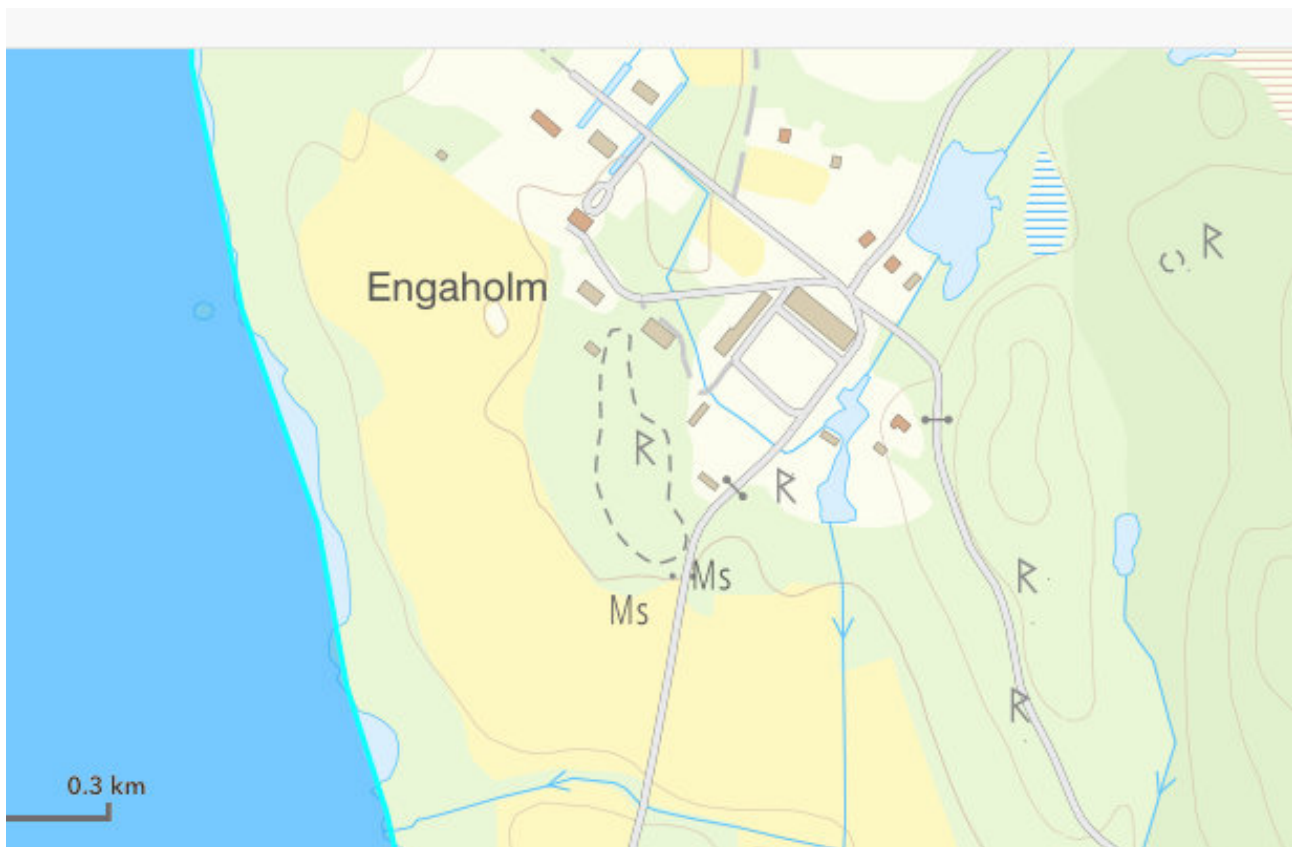
Vattenförorening

Föreningar med kväve, partiklar och oljeläckage får inte komma ut i omgivningen. Villkor på dammpartiklar (suspenderande ämnen), oljeinnehåll och ammoniumhalt måste fastställas i tillståndsbeslutet och följas upp i kontrollprogram. Höga ammoniumhalter är giftigt för vattenlevande insekter och fisk, medan höga halter suspenderande ämnen och oljehalter påvisar en otillräcklig funktion på sedimenteringsdammen.

Vattendrag

Vattendrag som berörs är tre gölar, en bäck i öster och Lillsjön. Bäckens omfattas av strandskydd (100m) då planerat verksamhetsområde ligger 25 m från bäcken. Bäckens startar i sjön Spånen och får senare tillflöde från sumpskogen som ligger strax söder om planerat täktområde. Sedan mynnar den ut i Helige å, som rinner ut i Salen och vidare till Åsnen. Det är m.a.o. ett källområde till Mörrumsån. Miljöbalken 4 kap 6§ anger Mörrumsån som riksintresse för vattenreglering.

En av gölarna planeras användas som recipient. Vattnet från småvattnet går sedan vidare ner mot Lillsjön. Lillsjöns vatten går sedan över Engaholm till sjön Salen i Mörrumsåsystemet. Lillsjön kommer också påverkas genom att den p.g.a. närheten till täkten blir mindre tillgänglig för det rörliga friluftslivet. Buller och andra störningar kan komma att påverka djurlivet.

Lillsjön ligger högst upp t h. Vattnet passerar Engaholm för att rinna ut i sjön Salen t v.

Av skälen ovan yrkar vi avslag på Swerock ABs tillstånd att bedriva bergtäkt på Engaholm 1:1.

2019-09-27

Naturskyddsföreningen i Alvesta
alvesta@naturskyddsföreningen.se

Kontakt
Per Darell
072 508 66 86
Rökesvens väg 14
342 34 Alvesta